

beskæftige sig, naar de tro, at der gjøres dem Uret, og jeg anser det paa ingen mulig Maade for at være hævet over Lovlo, at der i de mindre Kommuners Bestyrelse kan gjøre sig Leideniser gjældende overfor de enkelte Fattiglemmer, som disse ikke bør være udsatte for uden at kunne faae Hælpene afhjulpede. Jeg anser det heller ikke engang for hævet over enhver Lovlo, at de overordnede kommunale Bestyrelser vilde tage sig af Fattigvæsenet med den Iver og Nødsørgelse, som er nødvendig, ja, der foreligger mig for Eiden Sager til Afgjørelse, hvor det er oplyst, at man ikke har villet skride til, for at stæffe forsvarlige Tilstande, at kassere Fattighuse, der ikke have en Høide til Loftet af 3' 11/2, og som ogsaa iøvrigt have meget smaa Dimensioner, og hvor man sammenstuder store Masser af Menneſker, saa at der endog fra selve Sognene har reist sig Klager over den Maade, hvorpaa de Fattige blive behandlade. Jeg tror derfor, at det slet ikke er uundvendigt, at der kommer et andet Tilsyn til end det rent kommunale, og jeg siger, at efter min Overbeviſning er det nødvendigt efter Grundloven. Jeg kan ikke se, at Indenrigsministeren som den, hvem det nærmest paaligger at paase dette, er berettiget til at opgive sin Indflydelse paa Fattigvæsenets hele Ordning, naar han skal bære Ansvar for Udførelsen af Grundlovens § 84 og navnlig bære Ansvar for den Maade, hvorpaa de Fattige blive behandlade. Det, jeg altsaa maa fordrø, er, at man paa den ene eller den anden Maade opretholder de Fattiges Ret til at kunne fremkalde en Appel angaaende de enkelte Beslutninger, der ere tagne af en Fattigbestyrelse. En saadan Ret have de for Eiden, og jeg tror ikke, at man bør fratage dem den. — Dernæst maa jeg forlange, at man ikke skyder alle Midler bort, hvorved det bliver muligt for Indenrigsministeren at have en Indflydelse paa, ja, endog blot Kundskab om den Maade, hvorpaa hele Fattigbestyrelsen gaar for sig. Jeg maa med andre Ord fordrø, at man ikke saaledes, som det er gjort i Udvalgets Forslag, skyder Dyrigheden tilside. Det er jo selvfølgelig ikke for at tilfredsstille en Nysgjerrighed eller for at lade Publikum sige ind i Fattigvæsenets Anliggender, naar jeg forlanger, at der skal ske Indberetning hvert Aar til Indenrigsministeren, men fordi jeg ikke skjønner rettere, end at det lige overfor Kommunernes Selvstændighedsfølelse er den lempeligste Maade, hvorpaa Indenrigsministeren overhovedet kan komme til Kundskab om, hvorledes Fattigvæsenet bestyres omkring i Landet. Jeg skal være villig til at forhandle om Maaden, hvorpaa disse Hensyn kunne fyldestgøres, men jeg ser mig ikke i Stand til at opgive dem. — Jeg skal her gjøre den almindelige Bemærkning, at de fleste af de Tilføjelser, som Udvalget har gjort ved sin Redaktion, ikke fra min Side skulle møde nogen Vanskelighed. Jeg anser en Del af dem for at være selvforstaaelige, men jeg har Intet

imod, at de findes i Lovforslaget; en anden Del af dem findes, skjøndt ganske vist i en anden Sammenhæng, allerede i Regeringens Forslag og kunne altsaa ikke fra min Side møde nogen Vanskelighed. — Hvad Forslaget til en ny § 33 angaar, er der fra min ærede Kollega Justitsministerens Side ikke Noget til Ginder for, at det vedtages; dog maa jeg tilraade det høie Thing at vedtage det med det af ham stillede Underændringsforslag, idet jeg skal tilføje, at dette „saavidt muligt“ forstaas ganske rigtigt, saaledes som den ærede 2den Landssthingsmand for 9de Kredts (Strup) sagde, nemlig, at, naar der ikke er Plads i vedkommende Evangsarbejdsanstalt, vil det være at anvende Fængsel paa Bånd og Brød. Naar det ærede 6te Kongevalgte Medlem (Usting) har stillet Forslag om at stryge hele Paragrafen, saa kan jeg dog ikke se, at den kan undværes, thi den indeholder jo andre Bestemmelser end netop dette, at Straffen for Løsgangeri og Betleri altid skal være Arbejde i Evangsarbejdsanstalter; man kan jo i ethvert Fald ikke undvære de to sidste Momenter i Paragrafen, om jeg end maa erkende, at det første af dem, der angaar Straf, maaske i og for sig ikke kan siges at høre ind i en Fattiglov; men efter Lovens hele Bygning og navnlig efter hvad der er vedtaget i det foregaaende Afnit, kan jeg ikke se, at der af systematiske Grunde er særlig Opfordring til at kaste dem ud. — Jeg anser den som en ligefrem Følge af Vedtagelsen af § 33, at den Forandring maa ske, som er foreslaaet under § 35, nemlig at der optages en Bestemmelse om, hvorledes Udgifterne ved Evangsarbejdsstraffens Udførelse skulle udbædes, nemlig som Delinkventomkostninger. — Jeg vil altsaa anbefale at vedtage Udvalgets Forslag under Nr. 31, men jeg kan kun gjøre det med Forbehold af, at der ikke derved aflæres mig Ret til at stille Forslag til 3die Behandling, hvorved jeg vil søge optagen en Tilføjning, som jeg maa anse for nødvendig, navnlig i Retning af Opretholdelse af Statens Kontrol med Fattigvæsenets Bestyrelse.

Talseren: I Anledning af den ærede Indenrigsministers Foredrag glæder det mig særdeles, at jeg havde Leilighed til ved Sagens 1ste Behandling at gjøre opmærksom paa, at jeg meget maa ønske en Udvikling af den kommunale Selvstyrelse og netop anser det som en Betingelse for, at en saadan i fuld Maade kan komme tilstede, at der bliver et skæft og virksomt Tilsyn fra Statens Side med Styrelsen. Jeg tillod mig den Gang at gjøre opmærksom paa, at det efter min Mening var en Misforstaaelse af min Tanke, om ikke af mine Uttringer, naar den ærede Minister den Gang troede, at jeg vilde ombyrde Kommunerne fra Statens Tilsyn. Nei, dette vilde jeg netop hævde i fuldeste Maal; men hvad jeg derimod, saavidt mine svage Kræfter formaa, gjerne vil hævde, er, at i de Anliggender, som ere over-